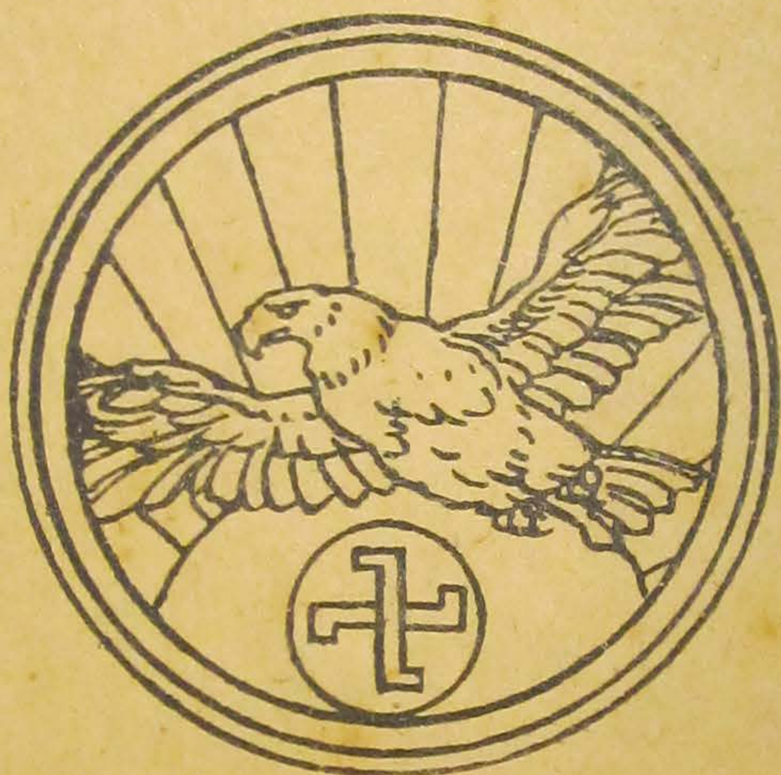
KONINKLIJK GOEDGEKEURDE VEREENIGING
LANDSBOND DER DIETSCHE TREKVOGELS

Rondreis van het eerste SPEELLIEDENGILDE



Spelwijzer en Tekstboek

DE GEZONGEN EN GESPEELDE NUMMERS WORDEN TELKENS VOORAF BEKEND GEMAAKT

EERSTE SPEELLIEDENGILDE

VAN DEN

LANDSBOND DER DIETSCHE TREKVOGELS

MEVROUW J. KUIPER—ROOS . . . . . . hooge vrouwenstem
MEVROUW M. WIRTH—SCHMITT . . . lage vrouwenstem en luit
A. VAN DER LINDE . . . . hooge mannenstem
G. DILS . . . . lage mannenstem
MEJUFFROUW M. MENALDA . . . . groot arm-vedel
W. SPREE . . . . knie-vedel
J. AUKES . . . . luit
PROF. DR. H. WIRTH . . . . aarts-luit

SPREKER EN LEIDER: PROFESSOR DR. H. WIRTH

Deze hier volgende en andere schoonste oude volksliederen in nieuw gewaad zullen achtereenvolgens worden uitgegeven in de bundels van het luitzangboek der Dietsche Trekvogels, „De Dietsche Luitzanger”.



De Dietsche Trekvogel-beweging brengt de *hereeniging* van ons volk! Als jeugd-beweging, in de vrije lucht en open natuur van onzen vaderlandschen bodem, onttrekt zij onze jeugd aan de steeds grooter wordende ontaarding van het stadsleven, schenkt haar weer schoone reine genoegens en een veredeld gevoelsleven; maakt haar gezond naar lichaam en ziel, en weer blij en kinderlijk van gemoed.

De Dietsche Trekvogel-beweging omvat en vereenigt in zich alle standen en klassen van ons volk, alle leeftijden, zonder onderscheid van geestelijke of staatkundige richting, van partij of geloof, en stelt daardoor den geestelijk hooger staande in staat invloed op den geestelijk lager staande uit te oefenen en zoo aan onze volksopvoeding rechtstreeks mee te werken.

Zij vult ons dagelijksch leven weer met schoonheid, door hare heem-, gouw- en landsfeesten, volksspelen, -zang, kinderlied en kinderspel, hare wedstrijden, hare Trekvogel-wandeltochten, hare Speeliedengilden, haren verderen geestelijken arbeid tot bevordering van dietsch volksleven, tot wederopwekking van dietschen volksaard, dietsche volkskracht en volkskunst. Zoo komt en gaat zij in de woning van arm en rijk, van hoog en laag, verzoenend en hereenigend, en baanbrekend voor een wedergeboorte van ons volk, door haren maatschappelijken, hervormingsarbeid, het weer grondstandig en gezeten maken onzer ontwortelde stedelijke arbeidersbevolking. Daarom jongen en ouden — sluit u bij ons aan! Wordt lid van onzen Landsbond! Vraagt ons van fraaie afbeeldingen voorziene vlugschrift „Wat is en wat wil de Dietsche Trekvogel", verkrijgbaar aan onze Bondskanselarij.

VAN MEI, MINNE EN AVONDGANG.

Nr. 1. AL MIJN GEDACHTEN, DIE IK HEB.

(Middeleeuwsch hoofsch minnelied.)

Al mijn gedachten, die ik heb, zijn u gewijd,
mijn uitverkoren eenig lief, in eeuwigheid:
woudt gij in minne mijns gedenken,
boven alle vrouwen schoon zou ik u trouwe schenken.

Gij zijt alleen bij dag en nacht in mijnen zin,
u wil ik dienen, eed'le vrouw, in trouwe min.
Gij zijt mijn en ik ben dijn gebleven:
aller menschen hoogst geluk hebt gij mij nu gegeven.

Nr. 2. HET VIEL EENS HEMELS DOUWE.

Het viel eens hemels douwe
voor mijn liefs vensterkijn;
ik weet geen schooner vrouwe,
zij staat in 't herte mijn.
Zij houdt mijn hert bevangen,
't welk is zoozeer doorwond;
mocht ik haar troost ontvangen,
zoo waar ik gansch gezond.

Die winter is vergangen,
die meie die komt uit,
ik zie die looverkens hangen,
die bloemen spruiten in 't kruid.
In geenen groenen dale,
daar is 't genoeglijk zijn,
daar zingt die nachtegale
en menig vogelkijn.

Ik wil den mei gaan houden
voor mijn liefs vensterkijn,
en schenken mijn lief trouwe,
die allerliefste mijn,
en zeggen: „Lief, wilt komen
voor uw klein vensterken staan:
ontvangt den mei met bloemen,
hij is zoo schoone gedaan."

Nr. 3. HET VLOOG EEN KLEIN WILD VOGELKEN.

Het vloog een klein wild vogelken
tot mijn liefs venster in:
„Staat op, mijn allerliefste,
staat op en laat mij in.
Ik heb te nacht gevlogen
al om die wille dijn."

Hebt gij te nacht gevlogen
al om die wille mijn,
zoo komt ter halven middernacht,
ik wil u laten in.
Ik wil u dekken warme
met mijnen sneeuwwitten arme.

Nr. 4. KON IK DIE MANESCHIJN BEDEKKEN.

Kon ik die maneschijn bedekken,
hoe gaarn zou ik te nachte gaan,
die allerliefste mijn te wekken
en bieden haar den meie aan.
Die meie is zoo schoone,
hij bloeit hier al zoo fijn:
uit uwen eersten droome
waak op, o liefste mijn.

Ik zie al door die wolken dringen
van oosten op den lichten schijn;
ik hoor al door dat loover zingen
zoo menig lustig vogelkijn;
die bloemen in den dauwe
zij staan ontloken wijd:
„Sta op, mijn schoone vrouwe
het is de meietijd!"

Nr. 5. NACHTEGAALKEN KLEINE.

Nachtegaalken kleine,
wat zingt gij schoon en reine
door den meienacht!
Zing voor mijn liefkens venster,
zoo wonderzoet en zacht,
dat in een lentedroome
het tot die liefste kome:
„ik heb aan u gedacht."

Nachtegaalken kleine,
wat zingt gij schoon en reine
door den meienacht!
Draag voor mijn liefkens deure
der meiebloesems pracht,
met al zijn schoone kleure
en al zijn zoete geure:
schoon lief, nu goede nacht.

Nr. 6. NU KOMT DIE SCHOONE NACHT WEER AAN.

Nu komt die schoone nacht weer aan,
dat alle die lieden slapen gaan,
dat alle lieden ter ruste zijn gegaan,
en hebben hunne oogen toegedaan.

Wie is daar buiten, wie klopt er aan,
die voor mijn vensterkijn komt staan?
Dat is die allerliefste mijn:
ontwaak, ontwaak mijn minnekijn!

Ik kan voorwaar niet langer staan;
ik zie het morgenrood opgaan,
het morgenrood, twee sterren klaar:
och, dat ik bij mijn liefste waar!

Een beeltenis had ik zoo graag,
dat steeds ik op mijn harte draag,
al van die allerliefste mijn,
dat wij altijd vereenigd zijn.

Nr. 7. O NACHT, JALOERSCHE NACHT

(wijze naar J. DE HARDUYN 1620).

O nacht, jaloersche nacht, die tot mijn leed gezworen,
des hemels baan verlicht met een klaar maneschijn,
heb ik u tot mijn hulp met zoo goe wensch verkoren,
omdat gij mijn geluk zoudt wederstandig zijn.

Och, zoo u dies gedenkt, liefweerdige godinne,
en dat in 't minnen ambt gij zoetheid wordt gewaar,
maakt, nu ik uitgaan wil, tot dienst van mijn vriendinne,
dat uw verzilverd hoofd en blinke niet zoo klaar.

Nr. 8. SCHOON LIEF, HOE LIGT GIJ HIER EN SLAAPT.

„Schoon lief, hoe ligt gij hier en slaapt
in uwen eersten droome?
Wilt opstaan en den mei ontvaan,
hij bloeit hier al zoo schoone."

„'k En zou voor geenen mei opstaan,
mijn vensterken ontsluiten:
plant uwen mei, waar 't u gerei,
plant uwen mei daar buiten!"

„Waar zou 'k hem planten of waar doen?
't Is al op 's heeren straaten:
de winternacht is koud en lang,
hij zou zijn bloeien laten."

„Schoon lief, laat hij zijn bloeien staan,
wij zullen hem begraven
op 't kerkhof bij den eglantier,
zijn graf zal roosjes dragen."

„Schoon lief, en om die roozekens
zal 't nachtegaalken springen,
en voor ons beî in elken mei
zijn zoete liedekens zingen."

Nr. 9. SCHOON LIEVEKEN, WAAR WAARDE GIJ DEN EERSTEN MEIENACHT.

„Schoon lieveken, waar waarde gij den eersten meienacht,
dat gij mij geenen mei en bracht?”
„Den eersten meienacht, schoon lief, dan was ik ziek,
schoon lieveken, ik kon er van mijn beddeken niet.”

„Schoon lieveken, waar waarde gij den tweeden meienacht,
dat gij mij geenen mei en bracht?”
— „Den tweeden meienacht zocht ik een eglantier,
schoon lieveken sta op en uwen mei is hier!”

VAN SCHEIDEN.

Nr. 10. DIE WACHTER, DIE BLIES AAN DEN DAG.

Die wachter, die blies aan den dag,
op hooge tinnen daar hij lag,
daar blies hij aan des dages schijn:
„Waar lievekens bij elkander zijn,
wilt scheiden gaan:
voor 't groene woud de dag breekt aan!”

„Hoort aan, o jongeling, mijn beklag,
het is nog geene lichte dag;
die maan schijnt door de wolken klaar,
die wachter baart ons angsten zwaar,
dat klaag ik vrij:
die middernacht is niet voorbij.”

Hij helst zijn liefste, zij helst hem weer,
hij kuste haar naar zijns herten begeer.
Zij moesten scheiden voor den tijd;
hij trok al over die heide verblijd,
al door den dauw:
„Zoo zegen u God, mijn schoone vrouw!”

Nr. 11. EEN WOLKE DEKT DEN ZONNESCHIJN.

Een wolke dekt den zonneschijn:
mij dunkt, het zal een regen zijn,
een regen uit de wolken
al in het groene gras.

Die donk're wolken komen aan:
schoon lief, wij moeten scheiden gaan,
gaan scheiden in den morgen,
al in den koelen dauw.

Die donk're wolk al in mijn hart,
schoon lief, dat is die bitt're smart,
die smart zoo diep verborgen
om een verbroken trouw.

Nr. 12. GIJ ZORGE MOET BEZIJDEN STAAN.

Gij zorge moet bezijden staan,
gij zijt te vroeg gekomen:
wat mij de winter leeds gedaan,
wil klagen ik den zomer.

Heeft u die winter leeds gedaan,
groen knoppen weer ontspringen:
wie een gestadig liefken heeft,
die mag wel vroolijk zingen.

Wie een gestadig liefken heeft,
moet trouwe wederschenken,
dat, als zij moeten scheiden gaan,
trouwe aan trouw mag denken.

Och zuiden, noord en westenwind,
die houden zelden stille:
waar twee goe liefkens scheiden gaan,
die scheiden tegen wille.

Nr. 13. HET WAS ER TE NACHT.

Het was er te nacht, alzoo zoete nacht,
dat alle die vogelen zongen;
die fiere nachtegaal hief op een lied
met zijnder wilden tongen.

Wij waren gescheiden, mijn zoetelief en ik,
het is haar na zoo wel berouwen;
wij zouden al zoo dra vereenigd zijn,
woude zij mij zijn getrouwe.

Nu wil ik gaan trekken al in dat groene woud,
die fiere nachtegaal vragen,
waaromme dat zijn nu gescheiden zijn,
die eens twee goede liefkens waren.

Nr. 14. HET WINDETJE DAT UIT DEN OOSTEN WAAIT.

Het windetje, dat uit den oosten waait,
lief, en waait niet ten allen tijden:
als ik in mijn zoete liefs armen lig,
het is er zoo bedroefd om te scheiden.
Liefste wonder, eenling zoet,
het is er zoo bedroefd om te scheiden.

's Nachts, het was omtrent die middernacht,
ik ging kloppen aan mijn zoete liefs deuren:
„Slaapt gij, of waakt gij, mijn overzoete lief?
Staat op en laat mij er toch binnen.
Liefste wonder, eenling zoet!
Mij dunkt, dat ik hoor uw stemme."

Nr. 15. IK ZEG VAARWEL.

Ik zeg vaarwel, wij twee, wij moeten scheiden!
Tot wederziens, zoo wil troost verbeiden;
ik laat bij u dat herte mijn,
want waar gij zijt, daar zal ik zijn,
't zij vreugd of pijn,
altoos zal ik u eigen zijn.

Vaarwel, schoon lief, en wilt mij niet vergeten,
die eens uws herten gonste heeft bezeten!
Mijn dienste zal u zijn gereed,
in alle vreugd, in alle leed,
wat het zal zijn,
altoos zal ik u eigen zijn.

Nr. 16. MIJN LIEF MOET IK VERLATEN,

toonzetting van HENDRIK HUYGENS (Heinrich Isaac omstr. 1450—1517)

Mijn lief moet ik verlaten,
moet gaan langs verre straten
al in dat vreemde land;
mijn vreugd is mij ontnomen,
geen troost kan tot mij komen,
waar eenzaamheid mij bant.

Groot leed moet ik nu dragen,
dat ik alleen kan klagen,
der allerliefste mijn:
ach lief, wilt nu uws armen
van herte u erbarmen,
daar wij gescheiden zijn.

Mijn troost, ik blijf getrouwe
u boven alle vrouwen,
gestadig, vast in eer:
nu moet u God bewaren,
in alle deugden sparen,
totdat ik wederkeer.

No. 17. VAARWEL, SCHOONE LIEFDE.

Vaarwel, schoone liefde, vaarwel schoone tijd!
U blijft mijn jong herte in trouwe gewijd,
in trouwe, in rouwe, in smarten zoo groot.
Vaarwel, schoone liefde, vaarwel dierb're tijd,
U wil ik vergeven, wat gij mij bereidt,
een lijden zoo groot,
tot in den dood.

VAN TREKKEN EN VAREN.

Nr. 18. IK HEB ZE NIET OP DE SCHOLEN GEBRACHT.

Ik heb ze niet op de scholen gebracht,
ik heb ook nimmer over ze gelacht,
ze mochten niet spelen langs de straten:
ik heb ze de wilde zee op gestuurd
hunnen liefsten vader te zoeken.

Dat eene stierf den bitteren dood,
dat ander stierf van honger zoo groot,
dat derde wordt gehangen,
dat vierde bleef op de wilde zee,
dat vijfde zwerft door de landen.

En toen zij op het kerkhof kwam,
zij riep den hemelschen Vader aan
en bad in diepen gebede,
dat Hij haar wilde die zonde vergeven
en ze halen in Zijnen vrede.

Nr. 19. „IK VOER ER LAATST UIT HOLLAND".

Ik voer er laatst uit Holland,
over die groene baren,
frisch blies de wind in het want.
Wij deden zoo lustig varen,
die wimpel woei hoog uit den top,
dat scheepken, zoo fier en van zessen klaren,
dat koos er het ruime sop.

En op die hoogste kruine
al van die blanke duine
stond er mijn zoetelief;
zij deed er zoo droevig staren,
haar hartje vol zorgen en min,
als zij het scheepken zoo lustig zag varen

Schoon lief, en wilt niet klagen,
dat scheiden heeft er gedragen
zoo menige zeemansbruid:
wie over een jaar wil trouwen
als wakkere roergangersgast,
die moet er nog degelijk weten te houden
zijn hart en zijn roer goed vast.

Nr. 20. NAAR OOSTLAND WILLEN WIJ RIJDEN.

Naar Oostland willen wij rijden,
naar Oostland willen wij mee,
al over die groene heiden,
frisch over die heiden,
daar is er een betere steê.

Als wij binnen Oostland komen,
al onder dat hooge huis fijn,
daar worden wij binnen gelaten,
frisch over die heiden:
zij heeten ons willekom zijn.

Ja willekom moeten wij wezen,
zeer willekom moeten wij zijn!
Daar zullen wij avond en morgen,
frisch over die heiden,
nog drinken den koelen wijn.

Wij drinken den wijn er uit schalen
en 't bier ook zoo veel ons belieft,
daar is het zoo vroolijk te leven,
frisch over die heiden,
daar woont er mijn zoete lief.

Nr. 21. VAN JONG GERRIT EN SCHOON AALTJE.

„Schoon Aaltje, ik moet jouw groeten,
wij kiezen morgen zee,
en dat wij scheiden moeten,
doet mijn jong hert zoo wee.
Naar IJsland zullen wij varen,
naar IJsland zullen wij varen,
vaarwel, schoon lief, die trouwe
draag ik in 't herte mee".

„Jong Gerrit", sprak schoon Aaltje,
„daar is er Een, die weet,
hoe mij dit eerste scheiden
brengt bitter harteleed.
Ik wil niet voor jou klagen,
ik wil jou 't helpen dragen:
Hij moge jou geleiden,
die al ons nooden weet."

„Schoon Aaltje, dat God jou loone
dat woord van trouwe min;
dat heeft van mij genomen
mijn droeven zwaren zin.
En wil dit wel onthouden:
eer dat die eerste koude
die winterstormen komen,
loop ik de haven in."

Die bladen waren gevallen,
de winter die kwam aan.
Al op die hoogste kruine
schoon Aaltje weer ging staan;
die stormwind was geweken,
die golven gingen breken —
al aan den voet der duinen
Jong Gerrit zij droegen aan.

„Ben jij teruggekomen
al over het koele graf,
heb jij in trouw gehouden
het woord, dat jij mij gaf? —
Zoo wil ik met jou rusten
aan onze blanke kusten;
ik zal jou niet verlaten
al in dat zeemansgraf."

Jong Gerrit in haar armen
de zee in zij weer liep,
tot waar in Gods erbarmen
zoo menig zeeman sliep;
de groene baren kusten,
hen allen die daar rustten,
al voor het eeuwig leven
goe nacht, in slaap zoo diep.

Nr. 22. „WEL IJSLAND",

Duinkerker IJslandvaarders-lied.

Wel IJsland, gij bedroefde kust,
gij doet er menig herte lijden,
gij maakt de meisjes heel ongerust,
in de bedroefde zomertijden;
omdat hun zoete lief plaisant
vijf maanden lang op zee moet zwerven,
ze zijn gevaren naar IJsland, —
de meisjes zijn al om te sterven.

Men ziet ze gaan al langs de straat,
met hunne hoofdjes terneer gebogen,
en hunne hartjes zwaar gelaan,
met de tranen in hunne oogen;
met hunne hartjes vol minnepijn,
dat men ze geerne zou beklagen:
de hope wil hun trooster zijn
en wil zorgen voor hen dragen.

Nr. 23. „HET DAGET IN HET OOSTEN."

„Het daget in den oosten,
het lichtet overal!
Hoe luttel weet mijn liefken,
och, waar ik henen zal."

Och waren 't al mijn vrienden,
dat mijn vijanden zijn:
ik voerde u uit den lande,
mijn lief, mijn minnekijn.

„Tot waar zoudt gij mij voeren,
stout ridder
Ik lig in mijns liefs armen
met grooter waardigheid."

„Ligt gij in uws liefs armen?
Bijloo, gij zegt niet waar!
Gaat henen ter linde groene: —
verslegen zoo ligt hij daar!"

't Meisken nam haren mantel
en zij ging eenen gang
al tot der linde groene,
daar zij den doode vond.

„Och, ligt gij hier verslagen,
die mij te troosten placht?
Wat hebt gij mij gelaten
zoo menigen droeven dag."

Nr. 24. HET WAREN TWEE KONINKSKINDEREN.

Het waren twee koninkskinderen,
zij hadden malkander zoo lief;
zij konden bijeen niet komen,
het water was veel te diep.

Wat deed zij? Zij stak op die kaarsen,
als 's avonds het dagelicht zonk:
„Och liefste, zwemt er over!"
Dat deed 's koninks zone, was jonk.

Dit zag daar een oude quene,
een al zoo venijnig vel;
zij ging er dat licht uitblazen —
toen smoorde die jonge held.

„Och visscher", sprak zij, „visscher,
mijns vaders visscherkijn,
woudt gij er voor mij eens visschen,
het zal u gelonet zijn!"

Hij smeet zijne netten in 't water,
de loodekens gingen te grond;
hoe haast was daar gevisschet
's koninks zone, van jaren was jonk.

Zij nam toen haar lief in haar armen,
en kuste hem aan zijnen mond:
„Och mondeken, kondt gij noch spreken,
zoo waar mijn jong herte gezond!"

Zij hield haar lief in haar armen
en sprong er met hem in de zee.
„Vaarwel", zeide zij, „schoone wereld,
gij ziet er mij nimmermeer!"

Nr. 25. IK WIL TE LAND UITRIJDEN.

„Ik wil te land uitrijden",
sprak meester Hillebrant,
„die mij den weg wil wijzen,
te Barnen al in dat land.
Zij zijn mij onbekend geweest
zoo menigen langen dag: (Koor: Eija)
in drie en dertig jaren
vrouw Goedele ik niet zag."

„Wilt gij te land uitrijden",
sprak hertog Abeloen,
„gij vindt er op de marken
den jongen held is koen.
Gij vindt er op de marken
den jongen Hillebrant: (Koor: Eija)
al kwaamt gij met u twaalven,
van hem wordt gij aangerand."

„Zou hij mij daar aanranden
met eenen euv'len moed?
Ik doorhouw hem zijnen schilde,
het doet hem nimmer goed!
Ik doorsla hem zijnen schild
met eenen schermen slag, (Koor: Eija)
dat hij 't zijne vrouw moeder
een jaar wel klagen mag!"

Nr. 26. IK ZAG MIJNEN HEERE VAN VALKENSTEIN.

Ik zag mijnen heere van Valkenstein
te zijnen burcht op rijden;
het schild aan den arm kwam hij gerêen,
het blanke zwaard aan zijne zijden.

„God zegen u, heere van Valkenstein!
Zijt gij des landes heere?
Ei, geef mij weer den gevangen mijn,
om aller jonkv'ren eere."

„Den gevangen, dien ik gevangen heb,
moest ik mij zuur verwerven;
hij ligt in den toren van Valkenstein —
daar mag hij eenzaam sterven!"

„Ligt hij in den toren van Valkenstein,
moet zulke ellende gebeuren?
Zoo wil ik onder den toren trouw
mijn liefste helpen treuren."

En als zij onder den toren kwam,
hoort zij haar liefste daar binnen:
„Mocht ik u helpen, dat ik niet kan,
dat brengt mij uit mijn zinnen?"

„Och, had ik een goed zwaardekijn,
en eenen schild ter were:
al met den heere van Valkenstein
zou ik nog strijden met eere."

„Och neen, och neen, mijn jonkvrouw zoet,
dat waar mij groote schande!
Neemt gij uwen liefste maar bij der hand
en trek met hem uit den landen."

Als zij ter grooter heide kwam,
wel luide begon zij te zingen:
„Nu kan ik den heere van Valkenstein
met mijne woorden dwingen!"

Nr. 27. „MIN JEHANN",

gedicht van KLAUS GROTH, toonzetting van JULIUS OTTO GRIMM.

Och waren we nog maar kleen, Johan,
de wereld was zoo groot,
wij zaten op den steen, Johan,
weet je 't, bij buurmans sloot.
Daarboven gleed de stille maan,
wij zagen, waar hij liep;
en 's avonds was de hemel hoog
en was die sloot zoo diep.

Weet je 't, dat weer was stil, Johan,
geen blad roerd' aan den boom;
zoo is dat nu niet meer, Johan,
als hoogstens in een droom.
Och neen, als daar die scheper zong
alleen in 't wijde veld, —
nietwaar, Johan, dat was een toon,
die diep uit 't hart opwelt.

Nog dikwijls in den zomertijd
dan wordt die droom weer groot,
dan loop het langs mijn rug zoo heet
als dertijds aan de sloot.
Dan draai ik mij zoo haastig om,
als waar ik niet alleen:
doch alles, wat ik vind, Johan,
dat is — ik sta — en ween.

Nr. 28. TE ANTWERPEN, IN HET ROODE LEEUWEKIJN.

Te Antwerpen,
in 't roode leeuwekijn,
daar zaten drie gezellen
bij den koelen wijn.
Al in de roemers schonken
zij 't edel druivenbloed:
zij zongen niet, zij dronken
met eenen zwaren moed.

Die oudste hief het glas,
daar het gulden nat in was,
en deed een diepe teuge,
zoo schielijk en zoo ras:
„Dit breng ik u ter eere,
die ons te drinken bood!
U minde ik zoo zeere,
schoon mondekijn, zoo rood!"

Die tweede, die sprong op,
en hief den roemer op;
hoe fonkelden zijn oogen
in zijn gebruinden kop:
„Dit drink ik tot gedenken
aan u, schoon maagdelijn!
Wie zal er ons nog schenken
zoo zoet den koelen wijn?"

Die jongste, die daar stond,
die zette aan den mond,
den vollen blanken roemer
en dronk hem tot den grond:
„Zijt gij mij trouw gebleven
tot in den stervensnood,
zoo schenk ik u mijn leven,
schoon lief, ook in den dood!"

Te Antwerpen,
in het roode leeuwekijn,
daar ligt zoo bleek en stille
het jonge dochterkijn;
daar ligt aan hare zijde
de jonge ruitersman,
dien zij zoo lang verbeidde,
totdat hij wederkwam.

SOLDATENLIEDEREN.

Nr. 29. „ONZE LIEVE VROUWE."

Onze Lieve Vrouwe van koude bron,
verleen den armen lansknecht een warme zon:
dat wij niet bevriezen, als in den waard zijn hand
ons wambuis is gebleven al tot een onderpand.

Onze Lieve Vrouwe van koude bron,
verleen den armen lansknecht een warme zon:
dat wij niet verkleumen, als wij den boer op gaan,
te ruiten en te rooven, dat staat hem gansch niet aan.

Onze Lieve Vrouwe van koude bron,
verleen den armen lansknecht eene warme zon:
dat wij eenmaal komen in hemelsch rustkwartier,
en ons die droes niet hale al in dat helsche vier.

Nr. 30. „WAAR IS ER SCHOONER DOOD OP AARD".

Waar is er schooner dood op aard
dan in het veld te sterven,
voor vaderland, voor heem en haard
die vrijheid te verwerven?

Zoo menig jong en vrome held
ter ruste werd gedragen,
op groene hei in 't vrije veld,
wou niet hooren groot weeklagen.

Soldatenkleed is eerekleed,
den vaderland getrouwe,
gewijd door ons Oranje-bloed,
Wilhelmus van Nassouwe!

REI- EN DANSLIEDEREN.

Nr. 31. HET DUINKERKER KLOKKESPEL.

Een kalemanden rok,
een wit mantlijntje d'r op,
en weet je waar dat 'k weune —
al in 't Sint Gilles dorp.

Een lijnwaden kazakje.
een biezeboomen rok,
en zou 'k daarmee niet lachen,
de fruitpan op zijn kop.

Nr. 32. MAURITS LANGBEEN.

Maurits Langbeen minde in eere
zijn lieve buurmans Griet;
zij minde hem wel zeere,
Maar trouwen, dat wou zij niet.
„Waarom wil jij met mij niet trouwen?"
„Daarom kan ik toch van jou houden!"

„Maurits Langbeen, wil jij komen
van avond aan den dans?
Men zingt er onder die boomen
al om een groenen krans."
„En waarom zou ik daar komen?"
„Die bruidskroon hangt onder die boomen!"

Maurits Langbeen heeft bekomen,
al op den avonddans,
dat jawoord onder die boomen
en eenen groenen krans.

Nr. 33. „MEIETIJD".
Middeleeuwsch reidans van NEIDHART VON REUENTHAL, omstreeks 1225.

Meietijd,
lust bereidt,
vroolijkheid
is gebreid
over veld en woud en groene ouwen.
Weer verschijn,
bloemekijn,
groot en klein,
wonderfijn,
witte, roode, gele en de blauwen!

In het gras
zijn ras
zij al ontsprongen.
Kweelt in 't woud
menigvoud
zanger stout
door het hout:
waarlijk, beter werd hij nooit bezongen!

LUIM EN SCHERTS.

Nr. 34. DE SNIJDERSJAARDAG.
(Gilde-spotlied.)

En toen der snijders jaardag was,
toen feestten zij in 't hooi;
toen aten er wel tachtig,
ja acht maal acht en tachtig,
van een gebakken vlooi.
Wiedewiedewiet, de geitenbok,
mek, mek, mek, de snijder.
(Wie daar? Een snijder!
Wat wil hij? Naald en draad!)
Laat de naalden vliegen!

En toen er goed gegeten was,
toen kregen ze eerst moed;
toen dronken er wel tachtig,
ja achtmaal acht en tachtig,
al uit een vingerhoed.
Wiedewiedewiet enz.

Toen er genoeg gedronken was,
toen sloeg 't hun in den kop;
toen dansten er wel tachtig,
ja achtmaal acht en tachtig,
al op een speldeknop.
Wiedewiedewiet enz.

En toen elk nu ter ruste ging,
knaagd' er in huis een rat;
toen sprongen er wel tachtig,
ja achtmaal acht en tachtig,
al door het sleutelgat.
Wiedewiedewiet enz.

KINDERLIED.

Nr. 35. ZANDMAN.

De bloemekens, zij slapen,
al lang in maneschijn,
zij knikken met hun kopjes
al op hun stengelkijn;
zijn bloesems strooit de appelboom
in kindjes lentedroom:
sluimer, sluimer,
slaap in, mijn kindekijn.

De vogelkens, zij zongen,
zoo zoet in zonneschijn;
zij zijn gegaan ter ruste
in hunne nestjes klein
De krekel op den akkergrond,
die doet alleen zich kond:
sluimer, sluimer,
slaap in, mijn kindekijn.

De zandman komt geslopen
en tuurt door 't vensterkijn,
of ergens nog een liefje
in 't bedje niet wil zijn;
en waar hij nog een kindje vindt,
strooit hij het zand gezwind:
sluimer, sluimer,
slaap in, mijn kindekijn.

Nr. 36. 'S AVONDS ALS IK SLAPEN GA,

toonzetting van ENGELBERT HUMPERDINCK.

's Avonds als ik slapen ga,
volgen mij veertien engeltjes na,
twee al aan mijn hoofdeind,
twee al aan mijn voeteneind,
twee aan mijne rechterzij,
twee aan mijne linkerzij,
twee die mij dekken,
twee die mij wekken,
twee die mij wijzen
naar 's Hemels paradijzen.

Nr. 37. SLAAP, KINDEKE, SLAAP.

Slaap, kindeken, slaap,
daar buiten loopt een schaapje,
en 't draagt al witte voetjes,
en 't drinkt de melk zoo zoetjes,
't drinkt de melk zijn buikje vol
en slaapt gelijk een mol.

Slaap, kindeken, slaap,
daar buiten loopt een bonte koe,
het kindje doet zijn oogjes toe,
slaap, kinkeken slaap,
slaap, kindeken slaap.

Nr. 38. SLAAP, KINDEKIJNE.

Slaap kindekijne,
dire don dijne,
dire don dijne, dire don doe.
Engelkens komen
met zoete droomen,
kindeken doet er de oogkens toe.
Moeder zal zorgen,
van nacht en morgen,
slaap nu en doe er de oogkens toe.

Nr. 39. KLAAS VAAK.

Su, su, Klaas Vaak gaat rond.
't duistert in den avondstond;
treedt voor 't kinderbedje weer,
strooit de stille korrels neer,

Su, su, Klaas Vaak, gaat rond,
zachtkens bid de kindermond:
„lieve God, maak Gij mij vroom,
dat ik in den hemel koom".

Vouwt zijn handjes 't kindje moe,
dekt zijn moederken hem toe;
houdt een engel, gansch den nacht
aan het bedje trouw de wacht.

VOOR SPEELTUIGEN ALLEEN.

Nr. 40. DE DOOD VAN DEN KONING VAN ENGELAND.

(Willem III van Oranje-Nassau, 1702)

Nr. 41. DE KEIZER.

(Dans).

Nr. 42. IN BABILONE.

(Hyme)

GEESTELIJKE LIEDEREN.



KERSTTIJD EN KINDEKE JEZUS.

Nr. 43. DAAR BOVEN OP DE BERGEN.

Daar boven op de bergen,
daar suist er de wind,
daar zit Maria en wiegt haar kind;
zij wiegt het met haar sneeuwwitte hand
en heeft daarvoor geen wiegeband:
slaap, kindeke slaap,
slaap mijn kind.

Nr. 44. IN DULCI IUBILO.

In dulci iubilo,
zinget en wezet vroo:
al onzer harten wonne
leit in presepio;
dat lichtet als die zonne
in matris gremio.
Ergo merito,
des zullen alle harten
zweven in gaudio.

Ubi sunt gaudia?
Nergens anders waar
dat daar die engelen zingen
nova tripudia!
Men hoort er snaren klinken
in regis curia.
Eija qualia,
zoo zijn die weelden daar;
men leeft er boven mate
Christi presentia.

Nr. 45. „KOMT ALLEN TEGADER"

(Kindeken-wiegen).

Komt allen tegader, schoon engelkijns,
schoon engelkijns,
en helpt ons wiegen het kindekijn,
in 't krippekijn;
en zingt en klinkt voor 't zoete Jesukijn,
zingt voor 't kleine Jesukijn.

Het ligt hier in het krippekijn,
in 't krippekijn;
het zou er zoo geerne gewiegd nog zijn,
in 't harte mijn:
nu zingt en wiegt het kleine kindekijn,
wiegt het kleine Jesukijn.

Nr. 46. LOVET LUID, LOOFT IN JUBELTOON.

Lovet luid,
looft in jubeltoon,
Godes eengeboren zoon,
die trots spot en hoon
verkoren heeft een krippe klein,
een krippe klein tot troon:
Ligt in 't kripken bloot,
verwon de zond' en dood:
hemelhoog der eng'len schaar
looft hem zoo wonderbaar.

Lovet luid,
looft in jubeltoon,
Godes eengeboren zoon;
Ligt in doeken wit,
aan Godes rechterhand eens zit
al op Zijns Vaders troon;
dat daar ligt in Bethlem's stal,
ons verlost van Adam's val,
maakt ons engelen gelijk,
al in Zijn Hemelrijk.

Nr. 47. MARIA'S WIEGELIED,

toonzetting van MAX REGER, gedicht van MARTIN BOELITZ.

Maria in den rozenhaag
wiegt haar Jezuskind,
door het groene loover
suist de zoele zomerwind.
Aan hare voeten
zingt een bont klein vogelkijn:
slaap, kindeken zoete,
slaap kindekijn.

Schoon is uw lachje,
schooner uwe sluimerlust:
vlei het moede kopje
tegen moeders hart gerust.
Slaap, kindeken zoete,
slaap, kindekijn.

Nr. 48. NU ZIJT WILLEKOME.

Nu zijt willekome, Jesu lieven Heer,
Gij komt van alzoo hooge, van alzoo veer;
nu zijt willekome van den hoogen hemel neer,
hier al in dit aardrijk zijt gij gezien nooit meer.
Kyrieleis.

D'herders op den velde hoorden een nieuw lied,
dat Jezus was geboren, zij wisten 't niet:
„Gaat aan geender straten en gij zult hem vinden klaar,
Bethlem is de stede, daar 't is geschied voorwaar."
Kyrieleis.

D'heilige drie koningen uit zoo verren land,
zij zochten onzen Heere met offerhand;
'z offerden ootmoediglijk myrrh', wierook en het goud,
't eeren van den kinde, dat alle ding behoudt.
Kyrieleis.

Nr. 49. ONS IS GEBOREN.

Ons is geboren een kindekijn,
nog klaarder dan die zonne;
dat-zal ons aller vreugde zijn
al tot der engelen wonne.

Die sterren geven ons lichten schijn
al door den hemel gedrongen:
Maria heeft haar lieve kind
met ganscher minnen gewonnen.

Zij legde het in een kribbekijn
met hare sneeuwwitte handen,
zij kuste het voor zijn mondekijn:
des had haar zeer verlangen.

Nr. 50. O SLUIMER, LIEFLIJKE JESUS.

O sluimer, lieflijke Jezus,
sluimer, lieflijk kind;
slaapt gij, zoo rust het wereldrond,
Gods vaderoog houdt t' aller stond
de wacht voor ons.

Maria en Joseph bij u zijn,
stil liggen schaap en rund;
de herders komen haastig al
te zien het wonder in Bethlehems stal,
en bidden aan.

Nr. 51. 'T WIJL IN DE NAGHT.

't Wijl in de nacht
de herders hielden wacht
bij hunne schaapkens al,
die rustten in het dal,
daar klonk er uit de wolken
eene stemme zacht.
Zij sprak hen aan:
„Verblijdt u al te zaam!
Ik breng u thans een goede maar,
die werd verkondigd menig jaar!
Een goede maar,
wordt u openbaar,
die door de propheten
voorzeid is menig jaar!"

Nr. 52. „UIT OOSTERLANDEN."

Uit Oosterlanden
kwamen met offeranden
drie Koningen reizen naar Bethlehem,
van vijfhonderd mijlen verre,
door 't verlichten van de sterre;
zij kwamen al uit Jerusalem.

Met dappere schreden
zijn de wijzen getreden,
de sterre die leidde hun weer tot den stal;
daar hebben zij gevonden,
in doekjes gewonden,
een kind, een koning, een God van al

Nr. 53. DE KERSTMIS-NACHTEGAAL.

Zoet nachtegaal, ontwaak!
Ontwaak, gij schoon klein vogelkijn,
op groen gebladerd twijgelijn,
ontwaak, ontwaak, met spoed!
Voor 't kindeken,
uitverkoren,
thans geboren,
half bevroren,
zing voor 't teeder kindekijn.

Vlieg naar het kripken klein,
Vlieg heen, gevederd zusterkijn,
laat klinken zoet uw snavelkijn,
zing nachtegalekijn!
Voor 't kindeken,
vroolijk kwele,
lieflijk spele,
vlerk en kele,
zing voor 't dierbaar Jesukijn.

Nr. 54. DE HEMELPOORT.

En daar, en daar,
waar de hemel open staat,
en daar, en daar,
waar de hemel open staat,

en daar, en daar,
daar staat een linde groene;
en daar, en daar,
daar staat een linde groene.

Daarbij daar staat
een schemelbank,
daarbij daar staat
een schemelbank.

Daarop, daar zit
onze Moeder Maria,
daarop daar zit
onze Moeder Maria.

In haren arm
het kindeken ligt,
in haren arm
het kindeken ligt.

Het geeft den zegen
over alle landen,
over alle landen,
over hemel en aarde.

Nr. 55. VAN JESUS EN JOHANNES.

Lestmaal op eenen zomerschen dag,
maar hoort, wat ik bevalligs zag,
van Jesus en sint Janneken,
die speelden met een lammeken,
al in dat groen geklaverd land
met een papschoteltje in hun hand.

Die witte vette voetjes, die waren bloot,
hun lippekens als koraal zoo rood;
de zoete vette praterkens,
die zaten bij de waterkens;
het zonneken dat scheen daar zoo heet,
zij deden malkander met melksken bescheed.

D'een troetelde dat lammeken zijn hoofd,
en d'ander kittelde het onder zijn poot;
het lammeken ging springen,
en Janneken ging zingen,
en huppelde en trippelde door de wei,
en deze krollebollekens die dansten alle beî.

Johannes zijn klein neefken nam
en zette hem boven op dat lam:
„schoon manneken, gij moet rijen,
ik zal u t'huis gaan leien:
want moederken, die zal zijn in pijn,
waar dat wij zoo lang gebleven zijn".

De moeder die maakte op staanden voet
van suiker en melk een pappeken zoet;
daar aten de twee babbaartjens,
daar aten de twee slabbaartjens,
en waren zoo vroolijk en zoo blij,
geen koninksbanket en heeft er bij.

Na tafel zoo dankten zij onzen Heer,
en vielen beid' op hunne kniekens neer;
Maria gaf een kruiseken,
daat toe een suikerhuizeken,
en zong hen stillekens in den slaap —
en naar het stalleken ging het schaap.

LIJDENSLIEDEREN.

Nr. 56. HET ROODBORSTJE,

gedicht van L. LAMBRECHTS, toonzetting van EMIEL WAMBACH.

De Heiland hing aan het kruis te verbloeden,
gevlucht door de zijnen, beladen met hoon.
Alleen een kleine vogel had deernis
en wiekte neer op zijn doornenkroon.

Vogeltje lief, met uw schamel geveerte,
gij komt mij tot loven en jubelen pramen,
gij liet u geleiden door teedere liefde,
gij kwaamt de snoode wereld beschamen!

Het vogeltje poogde de puntige doornen
voorzichtig te rukken uit lokken en vleesch;
het wrong zoo vlijtig met pootjes en snavel
en piepte bij wijlen zoo bang en heesch.

Vogeltje lief, enz.

Het vogeltje streelde de gapende wonden
en droogde het bloed met zijn donzige borst;
maar zag, dat geen doren, eilaas, wou wijken
en vlerkte weg, verlamd en bemorst.

Vogeltje lief, met uw schamel geveerte,
gij kwaamt de snoode wereld beschamen:
ik jon u het pakje rozige pluimpjes,
die God op den boezem u liet. Amen!

Nr. 57. MARIA DOOR HET DOORNWOUD GING.

Maria door het doornbosch ging,
Kyrie eleison!
Maria door het doornbosch ging,
dat zeven jaar geen looverkens droeg.
Jezus en Maria!

Wat droeg Maria onder haar hart?
Kyrie eleison!
Wat droeg Maria onder haar hart?
Een klein kindeken zonder smart,
droeg zij onder haar hart.

Toen hebben de doornen rozen gedragen,
Kyrie eleison!
Toen hebben de doornen rozen gedragen,
toen dat kindeken door de wereld werd ge-
toen dat kindeken werd gedragen. [dragen,

Nr. 58. „ECCE HOMO",

oud kruis-opschrift, getoonzet door MAX SCHLENSOG.

Sta stil, o mensch, en zie mij aan,
want uwe zond' heeft schuld er aan,
dat ik aan 't kruis moet sterven.

Nr. 59. VAN LIEFDE KOMT GROOT LIJDEN.

Van liefden komt groot lijden
en onder wijlen groot smart;
het minde die maagd Maria
den Gods zoon in haar hart.
Zij minde hem zeer, zij had hem zoo lief;
als zij hem zag in lijden,
zij kon er berusten niet.

Maria was in lijden,
zij ging een droeven gang
tot Hierusalem al voor die poorte,
die zij ontsloten vond.
Daar zag zij komen haars harten lief
met eenen kruize geladen,
als een verbannen dief.

Met rood geweende oogen
dat zij hem daar aanzag:
„O mij", sprak zij toen, „eilacen
is dit een droeven dag,
die door mij is geprophteteerd.
dat mijn hart zoude doorsnijden
dat wreede, bitter zweerd!"

Die engelen zongen schoone
al in den hoogsten troon;
die allerbedroefdste moeder
stond onder des kruizen boom.
Die moordenaar riep onfermelijk:
„O Heer, wilt mijnder gedenken,
als Gij komt in Uw rijk!"

Nr. 60. „WAT ZETTEN ZE ONZEN LIEVEN HEER."

Wat zetten z' onzen lieven Heer op zijn hoofd?
Kyrie eleison!
Eene doornenkroon, wat pijne groot.
Gratia, gratia van plena,
ave, sancta, geloofd zij Maria!

Wat gaven z' onzen lieven Heer in zijn hand?
Kyrie eleison!
Een koningsriet, en dat was schand.
Gratia, enz.

Wat staken z' onzen lieven Heer door zijn hert?
Kyrie eleison!
Eene scherpe lanse, dat was smert.
Gratia, enz.

VAN STERVEN EN DOOD.

Nr. 61. AVE MARIA.

Ave Maria, roos zonder doorn,
van eeuwigheid verkoren;
gedenk uws kinds, dat gij geboor'n,
laat mij niet zijn verloren.

Ave Maria, door Jesus dood,
gij zaagt zijn bloed en wonde;
help, dat ik eet des levens brood,
al in mijn stervensstonde.

Ave Maria, zend tot mij
uw engel hoog verheven,
die mij aan zijne hand gelei
al in dat eeuwig leven.

Nr. 62. AFSCHEIDSZEGEN.

Gezegend wees groen loof en gras,
gezegend alles, wat hier was,
ik moet van u gaan scheiden.

Gezegend licht en zonneschijn,
gezegend zij die liefste mijn,
daar ik mij moet bereiden.

Gij, schoone engel, sta mij bij,
dat lijf en ziel tezamen zij,
en dat mijn hart niet breke.

Nr. 63. DOODENDANS.

Het is niet allerwege feestavond:
de dood die komt en brengt den avond
en bindt ons met al zoo vast een band,
dat hij ons leide naar dat ander land.

Aldus is alletijd niet meie:
wij moeten dansen aan den reie,
tot ons die meie wordt geband,
en wij zingen: „weg, naar dat ander land!"

Alwege mogen wij niet blijven:
de Dood wil ons van hier verdrijven,
nog morgen of nog altehand —
God weet, wij moeten naar dat ander land!"
Kyrie eleison.

Nr. 64. DE BALLADE VAN DEN DRIE-EENIGEN DOOD,

van Max Schlensog.

De Ridder.

In den moeden zonneglans
draaft een ruitersman,
gele blaadren wilde dans
herfstwind voert ze aan.

Onder zijn mantel, rood als bloed,
blinkt het breede zwaard,
hanenveer al op zijn hoed,
uitgeteerd zijn paard.

Rijden gaat die sterke held,
rijden zijne baan,
en het heele wereldveld
is zijn onderdaan.

De Speelman.

Zwerft een speelman door de landen,
zonder wijle, nimmer moe;
waar weerklinkt zijn sarabande,
oogen vallen toe.

Zal als monnik hier vedel spelen,
morgen op den dans;
armoe zal hij toonen velen,
velen pracht en glans.

Laat zijn strijkstok hij weer glijden,
klinkt 't zoo wonderbaar;
overal zal hem geleiden
eene groote schaar.

Lokt een speelman op de reize,
zonder wijle, nimmer moe,
hoort gij zijne oude wijze,
oogen vallen toe.

De Psalmist.

O menschen aller landen,
heft omhoog smekende handen!
Heer of knecht,
goed of slecht,
jong of oud,
warm of koud,
hij ziet 't niet aan,
de bleeke maaiersman.
Wat lief u was in 't leven,
hem moet gij 't geven!
Op uw groene weiden
ook u zal hij snijden!
Dies denkt 't allen tijden
tot hem u te bereiden.

Die met tranen zaaien,
zullen met juichen oagsten;
zij gaan heen en weenen
en dragen eed'le zaden,
en komen met vreugden
en brengen hunne schoven aan.

Nr. 65. GEESTELIJK DRINKLIED.

Laat ons zingen en vroolijk zijn;
in die rozen!
Met Jesus en den vrienden zijn;
wie weet, hoe lang wij hier nog zijn?
In die rozen!

Jesus' wijn is opgedaan,
in die rozen!
Daar zullen wij allen henengaan
en laten druk en treuren staan!
In die rozen.

Die wijn bloeit op des kruisen ast,
in die rozen!
Al op den hoogen berg hij wast,
die ziele drinkt hem daar als gast,
in die rozen!

Nr. 66. DE HEMELSCHE DANS.

Ik minde eens een koninks zone,
heer Jesus is zijnen naam:
hoort, gij jonge maagden,
van den engelen wordt hij gediend.

Zij dragen blinkende stolen
en eenen krans zoo schoon,
zij leiden daar die reie
al voor des koninks zoon.

Daar zullen wij jubileeren
met hemelscher melodie,
met Christo, onzen Heere,
en die engelsche hierarchie.

VERVOLG.

Nr. 67. DE KLOKKEN VAN ONZEN TOREN,

gedicht van MAURITS SABBE, toonzetting van EMIEL WAMBACH.

Uw klokken luiden in mijn hart
een lied uit verre tijden,
toen vaders woord en moeders lach
mij blijde in 't leven leidden.
Nu komt hun goedheid met uw lied
weer dalen uit den hoogen:
'k ontvang hun zegen als weleer
en sluit mijn dankende oogen.
O klokken met uw hemelzang
luidt in mijn hart mijn leven lang!

Uw klokken luiden in mijn hart
een lied van hooger streven,
waar 't hart naar zucht, de geest naar tracht,
gij doet het voor ons leven.
Blij hooren w'in uw zilv'ren lied
de stemmen blij zich paren,
van al wat na 't volbrachte werk
naar hooger ons doet staren.
O klokken met uw hemelzang
luidt in mijn hart mijn leven lang!

EINDE.

Bijvoegsel tot de *Nederlandsche Staatscourant* van
Donderdag 2 September 1920, nº. 170.

Nº. 2124.

VEREENIGING: „De Landsbond der Dietsche Trekvogels", gevestigd te 's-Gravenhage.

Naam, zetel en duur.

Art. 1. De vereeniging draagt den naam „De Landsbond der Dietsche Trekvogels" en is gevestigd te 's-Gravenhage.

Art. 2. Het hoofdbestuur, geheeten „Bondsraad", zetelt te 's-Gravenhage.

Art. 3. De vereeniging is opgericht den 29 April 1920 voor een tijdsduur van negen en twintig jaren en acht maanden en drie dagen, gerekend van den dag der oprichting af, dus tot en met 31 December 1949.

Art. 4. Over verlenging van dien termijn wordt ten minste een jaar voor laatstgenoemden dag door de algemeene vergadering, geheeten het „groote geding", beslist, behoudens koninklijke goedkeuring.

Doel.

Art. 5. De vereeniging stelt zich ten doel:

te bevorderen herleving der eigen volksaardige Nederlandsche ontwikkeling;

aan te kweeken liefde voor eigen volksaard en eigen bodem;

hare leden in te prenten gevoel voor eer en deugd, voor plicht en orde.

Middelen.

Art. 6. De vereeniging tracht dit doel te bereiken langs wettigen weg en wel door:

het bevorderen der herleving van waardevolle oude volksgebruiken, zeden en volkskunst;

het bevorderen van zang, lied en spel in open lucht en vrije natuur; in 't bijzonder door eene herleving van het oude volksspeeltuig, de dubbelkorige luit;

het houden van gemeenschappelijke wandeltochten; het houden van feestelijke bijeenkomsten en wedstrijden;

het uitgeven van een tijdschrift;

het oprichten van plaatselijke Trekvogel-Heemhuizen met leeskamer, jeugdboekerij, vergaderzaal voor lezingen met lichtbeelden, uitvoeringen enz.;

het oprichten van plaatselijke onderafdeelingen voor lichamelijke oefening en ontwikkeling (turnen, roeien, zeilen, enz.);

en andere wettige middelen, die aan het doel bevorderlijk kunnen zijn.

Geldmiddelen.

Art. 7. De geldmiddelen der vereeniging bestaan uit de bijdragen der leden en de bijdragen van begunstigers.

Indeeling. Bestuur.

Art. 8. Wanneer in een plaats twintig leden zijn gevestigd, kunnen deze een plaatselijke afdeeling oprichten, die den naam draagt van „Heemaal". De Heemalen worden vereenigd tot provinciale afdeelingen, die den naam dragen van „Gouwen". De Gouwen worden saamgevat in den landsbond. De besturen worden achtereenvolgens geheeten Heemaalschap, Gouwraad en Bondsraad. Elk bestuur bestaat uit ten minste vijf personen.

Art. 9. De bondsraad wordt om de vijf jaar door het groote geding gekozen; de grootmeester wordt om de tien jaar door het groote geding gekozen en kan bij herkiezing voor levenslang worden gekozen. De verkiezing, nadere samenstelling, rechten en plichten der besturen worden bij huishoudelijke regeling vastgesteld.

Art. 10. De voorzitter van den bondsraad vertegenwoordigt de vereeniging in en buiten rechte.

Art. 11. Aan den bondsraad wordt een raadgevend lichaam toegevoegd, geheeten de „groote raad" en bestaande uit ten minste twaalf personen. De voorzitter van den bondsraad is tevens voorzitter van den grooten raad. De uitnoodigingen en benoemingen voor het lidmaatschap van den grooten raad geschieden door het groote geding op voordracht van den bondsraad.

Art. 12. Alle lichamen waarin de vereeniging is ingedeeld, vergaderen elk ten minste eenmaal 's jaars.

Leden.

Art. 13. Ter verkrijging van het lidmaatschap meldt men zich aan bij het Heemaalschap, of bij gebrek van dit bij Gouwraad of Bondsraad.

Art 14. Aan de bevestiging als lid gaat een proeftijd van een jaar vooraf.

Art. 15. Het Heemaalschap beslist over aanneming op proeftijd en over bevestiging, schorsing en ontzetting van leden, onder beroep op den Gouwraad en hoogst beroep op den Bondsraad, een en ander volgens nader bij huishoudelijke regeling te stellen bepalingen.

Art. 16. De bevestigde leden zijn stemgerechtigd in de vergaderingen van Heemaal, Gouwgeding en Groote Geding of Bondsgeding. De stemmingen geschieden bij volstrekte meerderheid der geldig uitgebrachte stemmen, tenzij in de bondswet anders is bepaald.

Slotbepalingen.

Art. 17. Onderwerpen, waarin bij deze bondswet niet uitdrukkelijk is voorzien, kunnen bij huishoudelijke regeling nader worden vastgesteld. De inhoud van deze huishoudelijke regeling mag niet strijdig zijn met de bondswet.

Art. 18. Nadere bepalingen omtrent inrichting en werking der vereeniging worden door het groote geding vastgesteld bij huishoudelijke regeling.

Art. 19. De huishoudelijke regeling mag niet strijdig zijn met de bondswet.

Art. 20. Gouwraden en Heemalen kunnen huishoudelijke regelingen vaststellen elk voor hunnen kring.

Art. 21. Deze huishoudelijke regelingen mogen niet strijden met de huishoudelijke regeling van den bond, noch met de bondswet. Zij behoeven de goedkeuring van den bondsraad, onder beroep op den grooten raad.

Art. 22. Wijzigingen in de bondswet en in de huishoudelijke regeling geschieden door het Groote Geding. Wijzigingen in de bondswet vereischen ten minste twee derden der geldig uitgebrachte stemmen Wijzigingen in de bondswet treden in werking zoodra de koninklijke goedkeuring daarop is verkregen.

Art. 23. Ontbinding der vereeniging kan slechts geschieden door het groote geding, wanneer drie vierden der aanwezige leden daartoe besluiten.

Art. 24. Het groote geding beschikt tevens dan over het bondsbezit en benoemt twee of meer personen ter vereffening daarvan overeenkomstig deze beschikking behoudens inachtneming van het bepaalde bij art. 1702 B. W.

Art. 25. Deze bondswet treedt in werking, zoodra daarop de koninklijke goedkeuring is verkregen.

(Volgen de onderteekeningen.)

Goedgekeurd bij koninklijk besluit van den 8 Juli 1920, n°. 58.

Mij bekend,

De Minister van Justitie,

Namens den Minister,

De Secretaris-Generaal,

VAN BLOM.

Voor opgave van het lidmaatschap als gezelle van den Landsbond der Dietsche Trekvogels gelieve men zich eigenhandig schriftelijk te wenden tot de *Bondskanselarij der Dietsche Trekvogels*, Leiden, Haarlemmerweg 44c. Het lidmaatschap bedraagt 0,50 tot 5 Gld. jaarlijks, naar vermogen en verkiezing. Beneden den leeftijd van vijftien jaar kunnen geen leden worden opgenomen.

Begunstigers dragen 15 Gld. per jaar bij; tegen storting van honderd en vijftig gulden in eens wordt men begunstiger voor het leven.

Vrije bijdragen worden in elken omvang dankbaar aanvaard.

Men gelieve geldzendingen aan onzen Schatmeester, den heer J. Montauban van Swijndregt, Baarn, Dalweg 1, of rechtstreeks aan onze postrekening, Baarn. Nr. 28509, Landsbond der Dietsche Trekvogels te richten.

Alle verdere inlichtingen worden door onze Bondskanselarij verstrekt.

* * *

VERDERE MEDEDEELINGEN

De rondreis van het „Eerste Speelliedengilde" door ons land wordt het gansche jaar voortgezet. Aanvragen tot het bezoeken zelfs der kleinste plaatsen kunnen worden gericht tot de Bondskanselarij voornoemd, Leiden, Haarlemmerweg 44c.

* * *

Vanwege den Landsbond zullen reeds dezen winter leergangen in het luitspel (op de dubbelkorige luit) worden ingericht, zoowel enkele bizondere lessen als gemeenschappelijk groepenonderwijs. Inlichtingen verstrekt de Bondskanselarij. Bestellingen voor dubbelkorige luiten gelieve men rechtstreeks te richten aan den luitmaker van den Landsbond der Dietsche Trekvogels, den heer *Ernst Heinrich Roth* te Markneukirchen (Saksen) in Duitschland. Leden, die het volle bedrag van lidmaatschap betalen, genieten prijsverlaging.

* * *

Dezen winter zal van wege den Landsbond het eigen *tijdschrift „De Dietsche Trekvogel"* worden uitgegeven. Het verschijnt maandelijks, omvat minstens 32 bladzijden, verder kunstbijlagen in kleuren- of zwart-wit-druk en toonkunstbijlagen, volks- en huismuziek voor zang, luit en andere snarenspeeltuigen. De prijs voor den jaargang bedraagt voor leden van den Landsbond 15 Gld., voor niet-leden 17.50 Gld.

* * *

Als uitgaven van den Landsbond zullen reeds dit jaar drie bundels van het *luitzangboek „De Dietsche Luitzanger"* in het licht worden gegeven. De prijs voor den bundel bedraagt voor leden 1,50 Gld., voor niet-leden 2,— Gld., Voor liefhebbers wordt een beperkt aantal op Oud-Hollandsch papier met fraaien geteekenden omslag gedrukt: prijs voor leden 2,50 Gld., voor niet-leden 3,— Gld.

Het komende jaar zal dan een *leerschool voor de dubbelkorige luit* worden uitgegeven, ook ten behoeve van zelf-onderricht.

Vrij en frank als een vogel in veld en lucht,
trouw aan het nest, aan heem en honk,
aan vaderland en volkstam, waar het ook zij —

TREKVOGELHEIL!

DRUKKERIJ „FRIEDA" - TEL. 3815
HAMBURGERSTRAAT 38 - UTRECHT